

УДК 617.571-007.19-053.1

С.Й. Запорожан, М.Д. Процайло, О.М. Процайло

## Внутрішньоутробний випадок ішемічної контрактури передпліччя у дитини

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського», Україна

PAEDIATRIC SURGERY.2017.2(55):109-110; doi 10.15574/PS.2017.55.109

Описано рідкісний внутрішньоутробний випадок ішемічного ураження передпліччя та кисті у дитини внаслідок обвивання руки пуповиною. Через місяць після пологів було діагностовано ішемічну контрактуру Фолькмана, що характеризувалась множинними контрактурами руки та виразними трофічними розладами.

**Ключові слова:** ішемія, пуповина, контрактури, передпліччя.

### Ischemic contracture of forearm in a child in utero

S.J. Zaporozhan, M.D. Protsajlo, O.M. Protsajlo

Horbachevsky Ternopil State Medical University, Ukraine

A rare case of ischemic lesions of the forearm and hand of a child in utero due to compressing loop of umbilical cord is described. In a month after birth, the Volkmann's ischaemic contracture, characterized by multiple contractures and trophesis, was diagnosed.

**Key words:** ischemic, umbilical cord, contracture, forearm.

### Внутриутробный случай ишемической контрактуры предплечья у ребенка

С.И. Запорожан, М.Д. Процайло, О.М. Процайло

ГВУЗ «Тернопольский государственный медицинский университет имени И.Я. Горбачевского», Украина

Описан редкий случай внутриутробного ишемического повреждения предплечья и кисти у ребенка вследствие обвития руки пуповиной. Через месяц после родов была диагностирована ишемическая контрактура Фолькмана, характеризовавшаяся множественными контрактурами руки та вираженними трофічними розладами.

**Ключевые слова:** ишемия, пуповина, контрактуры, предплечье.

Довготривале стиснення кінцівки обумовлює дегенеративні зміни у м'язових волокнах, нервах, які поступово замінюються фіброзною тканиною [8]. М'язи вкорочуються, що обумовлює стійкі контрактури кисті та стоп – ішемічна контрактура Фолькмана (ІКФ). Найчастіше ІКФ виникають у дітей при переломах передпліччя, при стисненні гіпсовими пов'язками внаслідок наростання набряку [5–7,9].

Наводимо **клінічний випадок**. Дівчинка Д. віком 1 місяць. Скарги матері на обмеження рухів пальчиками правої кисті, рану на передпліччі. Дитина народилася з ознаками ішемії правої передпліччя внаслідок обвивання ручки пуповиною. Зразу після пологів ручка була блідою, холодною, пальчики погано рухалися, на передпліччі була округла рана. Лікувалися амбулаторно з приводу рани, яка поступово зменшилася в розмірах від 5 см у діаметрі до 1,5 см. Батьків турбувало прогресивне обмеження рухів пальчиками правої кисті, атрофія

мускулатури передпліччя. При огляді виявлено атрофію мускулатури правого передпліччя. Пальчики правої кисті в положенні згинання в міжфалангових суглобах та розгинання в п'яснофалангових суглобах. Активні та пасивні рухи пальчиками різко обмежені. Кисть фіксована в положенні долонного згинання, активно розігнути її не може. Активне і пасивне відведення великого пальця кисті різко обмежене (рис.). Масивний щільний рубець тягнеться від ліктьового суглоба, гвинтоподібно охоплює периметр кінцівки, закінчується біля рани (відбиток скрученої пуповини). На середині тильної поверхні правої передпліччя розташована трофічна ранка, овальної форми, з твердими контурами 1,5x1,5 сантиметра. Дно трофічної ранки хрящової консистенції, з незначною кількістю грануляційної тканини. На рентгенограмі передпліччя – патології не виявлено. Діагноз: «Пологова, ішемічна контрактура Фолькмана правої передпліччя та кисті. Ішемічно-трофічна рана правої

## Клінічний випадок

передпліччя внаслідок обвивання пуповини». Довготривала ішемія мускулатури передпліччя обумовила глибокі хворобливі зміни структури їх волокон і заміною сполучними тяжами [2]. Особливо чутливі до нестачі кисню нервові волокна, які відповідають за живлення, чутливість та моторику. Очевидно, стиснення було досить сильним, що спричинило трофічний пролежень у вигляді хронічної ранки.

Велика еластичність тканин запобігла повній блокаді судин та нервових волокон та розвитку надзвичайно грізного ускладнення – компартмент-синдрому [1,3,4]. Вважаємо, що *внутрішньоутробне* стиснення кінцівки пуповиною протягом тривалого часу дало поштовх для розвитку ІКФ.

### Література

1. Випадок самовільної ампутації нігтьових фаланг II – III пальців кисті у дитини з переломами кісток передпліччя / Процайло М.Д., Радчук І.П., Кулянда І.С., Плосканич Т.В. // Шпитальна хірургія. – 2000. – №3. – С.143–144.
2. Деякі аспекти патогенезу і комплексної терапії crach syndrome / Ролік О.В., Процайло М.Д., Корицький Г.І. [та ін.] // Шпитальна хірургія. – 2004. – №3. – С.83–84.
3. Концептуальна модель патогенезу синдрому довготривалого стиснення / Процайло М.Д., Костик В.М., Синицька В.О. [та ін.] // Вісник наук. досліджень. – 2001. – №3. – С.59–61.
4. Процайло М.Д. Розвиток поліорганної недостатності при синдромі довготривалого стиснення з точки зору сучасної імунології / М.Д. Процайло, І.П. Радчук, В.М. Костик // Матеріали XIII з'їзду ортопедів-травматологів України, 12–14 вер. 2001 р., Донецьк. – Київ–Донецьк, 2001. – С.82–83.
5. Фолькман Ричард [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia>.
6. <http://Meduniver.com>>kontractura\_folkmana.
7. <http://Serdcezdorovo.Ru>>drugie – zbolevaniy.
8. Swiontkowsri G. Skeletal trauma in children. Third Edition / G. Swiontkowsri // Copyright 2003, 1998, 1994, Elsevier Science (USA), All Rights Reserved.
9. Volkman's ischemic contracters [Electronic resource]. – URL: <http://www.turner.ru>>kist-fkonr.

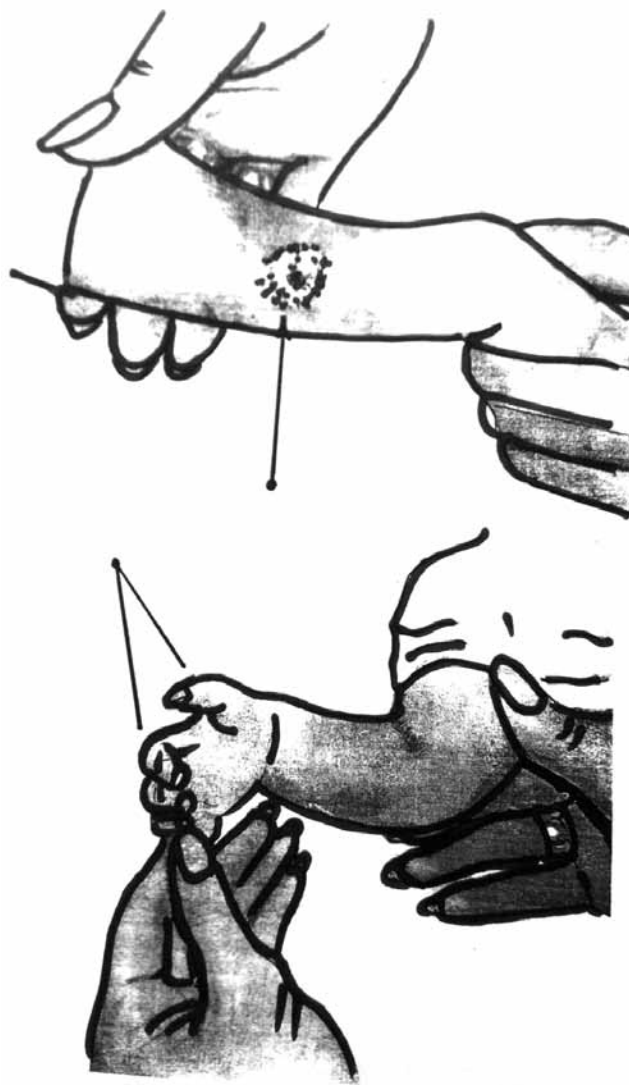
### Відомості про авторів

**Запорожан Степан Йосипович** – д.мед.н., проф. каф. загальної хірургії, Проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України». Адреса: м. Тернопіль, вул. акад. Сахарова, 2.

**Процайло Михайло Дмитрович** – к.мед.н., доц. каф. дитячих хвороб з дитячою хірургією ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України». Адреса: м. Тернопіль, вул. акад. Сахарова, 2; тел. (0352) 26-90-61.

**Процайло О.М.** – ДВНЗ Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського. Адреса: м. Тернопіль, вул. акад. Сахарова, 2.

Стаття надійшла до редакції 26.02.2017 р.



**Рис.** На тильній поверхні передпліччя трофічна виразка. Характерне положення пальчиків кисті внаслідок тривалої ішемії кінцівки – контрактура Фолькмана